

NÉPMŰVÉSZET A NEVELÉSBEN

Platthy György-Emlékkonferencia és
Magyar Örökség Nevelési Konferencia

2021. Szent Iván hava 5–6.

Göd, Búzaszem Iskola

- Fővédnök:** Prof. dr. Kásler Miklós miniszter, Emberi Erőforrások Minisztériuma
- A konferencia tiszteletbeli elnöke:** Prof. dr. Andrásfalvy Bertalan Széchenyi-díjas néprajzkutató, professor emeritus, Pécsi Tudományegyetem, volt művelődési és közoktatási miniszter
- A konferencia levezető elnökei:** Birinyi József népzenekutató, tudományos tanácsadó és Huszti Katalin kromatográfás fejlesztőmérnök, a Búzaszem Alapítvány kuratóriumi tagja
- A konferencia támogatója:** az Emberi Erőforrások Minisztériuma
- A konferencia szervezője:** a Búzaszem Alapítvány és a Platthy család
- A konferencia helyszíne:** Búzaszem Iskola, 2131 Göd, Vécsey Károly u. 1.

Előzmények:

Platthy György festőművész, főiskolai tanár (1908-2003) a Pécsi Tanárképző Főiskola Rajz Tanszékének vezetője volt. Kodály nyomdokain haladva az 50-60-as években komoly érdemei voltak abban, hogy a népművészet tanítása bekerüljön a rajztanárképzésbe és ezen keresztül az általános iskolai vizuális nevelésbe. A képzéshez főiskolai jegyzeteket, illetve a 70-es években tankönyvet írt. Nagy hangsúlyt helyezett a népművészet alkalmazásának pedagógiai módszertanára. A téma igen időszerű, ugyanakkor manapság elhanyagolt, mivel globalizálódó világunkban mind a keresztény értékrend, mind a nemzeti identitás egyre inkább visszaszorul, és az oktatásban egyre inkább valamiféle felszínes, manipulálható világpolgárrá nevelés válik céllá. Az informatikai forradalmat élő társadalomban, a vizuális média túlsúlya mellett az iskolai vizuális nevelés és ízlésformálás elhanyagolt a tantárgyak rendszerében. A képiség és az esztétikum fejlesztése terén óriási tartalékok vannak a népművészetben, népi műveltségben, hiszen az emberiség sok-sok évezred alatt kialakult kollektív tapasztalata, tudása, érzelmei sűrűsödnek bennük. A népművészet formavilágát, kifejezőmódját nem intellektuális és professzionális művészek, hanem egyszerű emberek hozták létre, ezért hat könnyen még ma is a gyermekekre, serdülőkre, felnőttekre.

Idáig három alkalommal szerveztük meg a Platthy György emlékkonferenciát nagy érdeklődés mellett: Pécsváradon Fülep Lajos Művelődési Központban 2008. október 9.-10-én és 2012. november 15.-16-án. Táborfálván Jókai Mór Művelődési Házban, 2016. november 4-5-n. Ezekre az alkalmakra az ország minden tájáról körülbelül 200 fő résztvevő érkezett rendszeresen. A konferenciákon Platthy György munkásságának bemutatása mellett, kiváló rajztanárok, szakmai műhelyek, iskolák mutatták be módszereiket, elért eredményeiket, a népművészet alkotó módon való felhasználását a mai vizuális nevelésben.

Figyelmükbe ajánljuk Platthy György Népművészet c. főiskolai, nívódíjas tankönyvét, mely a tárgyi népművészet minden ágában hasznos segítséget nyújthat a témával foglalkozóknak. Tekintsék meg az „Ecsét

és katedra” című, Platthy György (1908-2003) festőművésze-ről, unokája, Hámori Andrea által szerkesztett filmet: <https://youtu.be/E3yqfrFKkIc> (Glokalfilm)

A mostani megrendezésre kerülő emlékkonferencián, nem csak a vizuális nevelés terén, hanem a mai pedagógia szélesebb területén is bemutatjuk azt, hogy a népművészet értékeit mennyire gazdagon fel lehet használni a nevelés során. Ennek milyen lelki egészség megőrző, a gyerekek egészséges személyiségét fejlesztő hatásai, a nemzeti identitást formáló ereje van.

A konferencia egyben a Magyar Örökség Nevelési Szövetség zászlóbontója is. Bemutatkoznak azok az iskolák, amelyek ezt a nemzetmentő, nemzetformáló munkát végzik, vagy szeretnék végezni. Országos és Kárpát-medencei összefogást szeretnénk létrehozni azért, hogy a magyar népművészet, a szerves magyar néphagyomány az óvodától az egyetemig az őt megillető helyre kerüljön a magyar fiatalok nevelésében. Szeretettel várjuk az ország óvodapedagógusait, tanítóit, tanárait, valamint a népművészetet, vizuális kultúrát szerető minden érdeklődőt!

Program

Szent Iván hava 5., szombat

08.30 Érkezés Gödre, regisztráció

09.30 A konferencia kezdete, megnyitó

Ének, muzsika – A Búzaszem Iskola tanulói

Köszöntő a házigazda részéről: Horváth Szilárd, a Búzaszem Iskola egyik alapítója

Köszöntő a család részéről: Platthy Iván ny. egyházügyi címzetes államtitkár

Megnyitóbeszéd: Prof. dr. Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere

10.00 Előadások

A levezető elnök bevezetője

10.05 Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelésért Felelős Államtitkársága előadója

10.25 A hon- és népismeret tantárgy szerepe az oktatásban
Dr. Baksa Brigitta főiskolai tanár, Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

10.45 Népművészet a nevelésben – Néprajzi tartalmak a NAT-ban és a kapcsolódó kerettantervekben
Nyitrai Péter rajztanár, népzeneész, tananyagfejlesztő, Piarista Gimnázium és Váci Utcai Ének-zenei Általános Iskola, Budapest

11.05 Az óvónő- és tanítóképzés Teremtés rendjéhez igazított alapelvei
Dr. Várszegi Tibor PhD egyetemi oktató, Pannon Egyetem, Veszprém

11.25 Néphagyomány és művészetterápia
Platthy István rajztanár, művészetterapeuta, Csontváry Képzőművészeti Stúdió, Pécs

11.45 A népművészet hatása a személyiségfejlődésre. A művészet hatásmechanizmusa, az érzelmi tanulás
Uzsálné Dr. Pécsi Rita PhD neveléskutató, Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

- 12.05 Néphagyomány a nevelésben: a magyar jövőt építő erő
Horváth Szilárd tanár, Búzaszem Iskola, Göd
- 12.25 Zenei ősnyelvek Eurázsia népzenei térképén és a magyar népzene
Dr. Juhász Zoltán PhD népzene kutató, az MTA tudományos főmunkatársa, az MMA tagja, Budapest
- 12.45 Évkör és óvoda
Katona Irén óvónő, Báránd

13.05–14.00 Ebédszünet

14.00 Előadások

Köszöntő: Prof. dr. Andrásfalvy Bertalan néprajzkutató, volt művelődési és közoktatási miniszter

- 14.10 Népzene és identitás
Szerényi Béla, az Óbudai Népzenei Iskola igazgatója, Budapest
- 14.30 Önazonosságra és leleményre nevelés. A kézművesoktatás szerepe az identitás kialakulásában és a kreativitásfejlesztésben – A nádudvari módszer
Vetró Mihály kézműves-tanár, Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium
- 14.50 Dudaoktatás új utakon a Búzaszem Iskolában
Bese Botond dudatanár, Búzaszem Iskola, Göd
- 15.10 Hagyomány, szimbólum, nemzettudat
Birinyi József népzene kutató, tudományos tanácsadó, Budapest
- 15.30 Az írás és olvasás tanítása a szerves magyar műveltség jegyében
Eckert Judit tanító, óvodapedagógus, fejlesztőpedagógus, Életfa Iskola, Keszthely
- 15.50 Matematikai gyakorlófeladatok a népművészeteken keresztül
Egyed Andrea tanító, vizuáliskultúra-tanár, Életfa Iskola, Keszthely

16.10–16.25 Szünet

16.25 Előadások

- 16.25 Szerves műveltség alkalmazása a vizuális nevelésben
Balázs Gabriella rajz tanár, művészetterapeuta, Szentlőrinci Általános Iskola és AMI

- 16.45 Alkotástanítás a népművészet jegyében
Makoldi Gizella restaurátor, alkotóművész, Egy hely műhely, Budapest
17. 05 Népművészeti anyanyelv – Játék és alkotás a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon
Sevella Zsuzsanna fejlesztőpedagógus, játékfejlesztő, Hagyományok Háza, Budapest
- 17.25 A magyar hagyományvilág keresztény
Szabó Gyula mezőörsi plébános, a Magyar Műhely Alapítvány vezetője
- 17.45 Ecset és katedra – Dokumentumfilm vetítése Platthy György festőművészről
- 18.15 Hozzászólások
- 18.25 A konferencia első napjának zárása
Dr. Beer Miklós, a Váci Egyházmegye emeritus püspöke
- 18.35 Vacsoraszünet
- 19.30 Táncház a Búzaszem Iskola udvarán

Szent Iván hava 6., vasárnap

08.00 Érkezés a Búzaszem iskolába, regisztráció

09.00 A konferencia kezdete, megnyitó

Köszöntő: Somody Beáta, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete elnöke

Köszöntő: Molnár V. József néplélek- és néprajzkutató, grafikusművész

9.20 Előadások

- 09.20 A népművészettől a képi anyanyelv felé. Egy útkeresés vázlata
Fogta Béla rajztanár, Pannónia Német Nemzetiségi Kétnyelvű és Angol Nyelvet Oktató Általános Iskola, Budapest
- 09.40 A művészeti nevelés nem cicoma, hanem érték!
Dr. Géczi-Laskai Judit egyetemi adjunktus, ELTE; tanító, rajztanár, igazgatóhelyettes, Jaschik Álmos Művészeti Szakgimnázium, Budapest
- 10.00 Világnak Virága – Magyar műveltségünk napról napra kicsiknek és nagyoknak
Kissné dr. Czárán Eszter tanító, Pollack Mihály Általános Iskola, Tahitótfalu
- 10.20 Szablyavívás a magyar ifjúság neveléséért
Zsolnai Gábor, a Bajvívó Magyarok Hagyományörző Egyesület alapítója, Kistarcsa

- 10.40 Baranta a nevelésben
Falatovics Ádám, az Országos Baranta Szövetség elnöke, Zsámbék
- 11.00 A magyar cserkészlet egyik útja: a regőscserkészlet
Dr. Virág András cserkésztsízt, Gőd
- 11.20 Közösségösszefogás a magyar hagyomány jegyében
Mokos Béla elnök, Búzaszem Alapítvány, Gőd
- 11.40 Volt egyszer egy Magyar Hagyomány Műhely
Bognár Erzsébet Katalin, a Magyar Hagyomány Műhely volt szervezője, Budapest
- 12.00 Magyar Örökség Műhely
Csósza Zsuzsanna, Huszti Katalin, a Magyar Örökség Műhely szervezői, Gőd
- 12.20 Hozzászólások
- 12.30–13.30 Ebédszünet
- 13.30 Előadások**
Iskolák bemutatkozása a szerves műveltség jegyében
- 13.30 Gondolatok a nemzeti neveléshez
Szilasy György történelemtanár, tanító, gyógypedagógus, az Atilla Király Gimnázium egyik alapítója, igazgatója, Aba
- 13.50 Népművészet a nevelés és az oktatás szolgálatában
Gál Edit tanár, közgazdász, a Czuczor Gergely Katolikus Általános Iskola igazgatója, Biatorbágy
- 14.10 Az Életfa Általános és Alapfokú Művészeti Iskola bemutatása
M. Komáromi Gyöngyi óvodapedagógus, tanár, az Életfa Iskola alapító igazgatója, jelenlegi pedagógia vezetője, Keszthely
- 14.30 Népművészet a nevelésben – A magyar kultúra és a művészeti nevelés harmóniája
Takács Zsolt közgazdász, oktatásszervezési és közművelődési szakember, kiadóvezető, a Harmónia Alapfokú Művészeti Iskola alapítója, Győr
- 14.50 Eleink örökségét adjuk tovább a jövőnek
Benő-Nagy Réka etnográfus, néprajztanár, nemezkészítő, a Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium igazgatója, Nádudvar
- 15.10 Szeri iskolaálmodó

Nagyné Törő Krisztina, a Vackor Környezet- és Természetvédelmi Egyesület
alapítója, elnöke, Ópusztaszer

15.30 Hozzászólások

16.00 A konferencia összefoglalója
Birinyi József, Platthy István, Horváth Szilárd

16.20 A Magyar Örökség Nevelési Szövetség zászlóbontása beszélgetéssel egybekötve
Horváth Szilárd

17.00 A konferencia várható vége